

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Ракописите не се враќаат. Огласи по тарифата.

Петок, 10 март 1978
Скопје
Број 9 Год. XXXIV

Претплатата за 1978 година изнесува 400 динари. Овој број чини 10 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

78.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА ЗДРАВСТВОТО И ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на здравството и здравственото осигурување,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-643
10 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА ЗДРАВСТВОТО И ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за самоуправните интересни заедници на здравството и здравственото осигурување („Службен весник на СРМ“, бр. 5/74), член 2 се менува и гласи:

„Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост вршат производни, земјоделски, занаетчиски, услужни и други професионални дејности, заедно со работниците вработени кај нив, организирани во здруженија или во други облици на здружување, работниците во работните заедници на државните органи; општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд, работните луѓе и граѓаните во месните заедници, корисниците на пензија; заинтересираните општествени организации и здруженијата на граѓаните и другите заинтересирани организации и заедници и работниците во организациите на здружениот труд што вршат дејност во областа

на здравството, основаат самоуправни интересни заедници на здравството и здравственото осигурување (заедница на здравството и здравственото осигурување) заради задоволување на потребите и интересите во областа на здравството и заради усогласување на трудот во оваа област со тие потреби и интереси“.

Член 2

Членовите 3, 4 и 6 се бришат.

Член 3

Член 7 се менува и гласи:

„Заедницата на здравството и здравственото осигурување, по правило, се основа за подрачјето на една општина (општинска заедница на здравството и здравственото осигурување).

Во општинската заедница на здравството и здравственото осигурување, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното основање или со нејзиниот статут, можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје или за остварување на определени заеднички интереси заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога заедницата на здравството и здравственото осигурување се основа за подрачје пошироко од подрачјето на општината, за подрачјата на општините се основаат основни заедници како делови на таа самоуправна интересна заедница.

Општинските заедници на здравството и здравственото осигурување можат да се здружуваат во регионални самоуправни интересни заедници“.

Член 4

По член 7 се додава нов член 7-а, кој гласи:

„Општинска самоуправна интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности“.

Член 5

Членовите 8 и 9 се бришат.

Член 6

Член 10 се менува и гласи:

„Заради остварување на солидарноста и заемноста, обезбедување на одреден обем на права и заради изедначување на условите за развој на здравството и здравственото осигурување во Републиката, општинските заедници заедно со општествените организации од областа на здравството, како и заинтересираните организации на здружениот труд и другите организации и здруженија на граѓаните што се од општ интерес за Републиката, со самоуправна спогодба се здружуваат во Републичка самоуправна интересна заедница на здравството и здравственото осигурување (Републичка заедница)“.

Член 7

Членовите 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 и 20 се бришат.

Член 8

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

79.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА ВРАБОТУВАЊЕТО И МАТЕРИЈАЛНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ЗА ВРЕМЕ НА ПРИВРЕМЕНА НЕВРАБОТЕНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на вработувањето и материјалното обезбедување за време на привремена невработеност, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-639
10 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видос Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА ВРАБОТУВАЊЕТО И ЗА МАТЕРИЈАЛНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ЗА ВРЕМЕ НА ПРИВРЕМЕНА НЕВРАБОТЕНОСТ

Член 1

Во Законот за самоуправните интересни заедници на вработувањето и за материјалното обезбедување за време на привремена невработеност („Службен весник на СРМ“, бр. 20/74), член 2 се менува и гласи:

„Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните организации што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост вршат производна, занаетчиска, услужна и друга професионална дејност и работниците вработени кај нив, организирани во здруженија или во други облици на здружување; работниците во работните заедници на државните органи, општествено-политичките и општествените организации и во другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници и заинтересираните општествени организации и здруженија, заради задоволување на своите лични и заеднички потреби и интереси во вработувањето и материјалното обезбедување за време на привремена невработеност, основаат самоуправни интересни заедници на вработување (заедници на вработувањето)“.

Член 2

Поднасловот пред член 11 се брише, а членот 11 се менува и гласи:

„Заедницата на вработувањето, по правило, се основа за подрачјето на една општина (општинска заедница).

Во општинската заедница, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното оцвонвање или со статутот, можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје или за остварување на определени заеднички интереси, заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога општинската заедница се основа за подрачје на две или повеќе општини, за подрачјата на општините се основаат основни заедници како делови на општинската заедница.

Општинските заедници можат да се здружуваат во регионални самоуправни интересни заедници на вработувањето (регионални заедници)“.

Член 3

По член 11 се додава нов член 11а, кој гласи:
„Општинска самоуправни интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности“.

Член 4

Членовите 12 и 13 се бришат.

Член 5

Член 14 се менува и гласи:

„Заради остварување на солидарноста и заемноста, обезбедување на определен обем на правата и изедначување на условите за вработување и за материјалното обезбедување за време на привремена невработеност во Републиката, општинските заедници заедно со заинтересираните организации на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници здруженија на граѓаните што се од општ интерес за Републиката со самоуправни спогодба се здружуваат во републичка самоуправни интересна заедница на вработувањето (републичка заедница)“.

Член 6

Членовите 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 и 25, како и поднасловите пред член 16 и член 18 се бришат.

Член 7

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

80.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за самоуправните интересни заедници за воспитание и образование, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-642
10 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видос Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ
ЗА ВОСПИТАНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ****Член 1**

Со овој закон се утврдуваат општите начела за организацијата на самоуправните интересни заедници во областа на воспитанието и образованието, на меѓусебните односи во нив, се утврдува обврска за основање на самоуправни интересни заедници за воспитание и образование и се уредува начинот на обезбедување средства за задоволување на заедничките потреби и интереси на работните луѓе во областа на воспитанието и образованието во самоуправните интересни заедници.

Член 2

Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работа од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе што вршат земјоделска, занаетчиска и друга дејност со личен труд со средства на трудот на кои постои право на сопственост, како и работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност заедно со работниците со кои го здружуваат својот труд и средства на трудот, организирани во здруженија или во други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници и работниците во основните организации на здружениот труд во областа на воспитанието и образованието; заинтересираните општествени организации и здруженија и други заинтересирани организации и заедници основаат самоуправни интересни заедници за воспитание и образование (заедници за образование) за задоволување на потребите и интересите во областа на воспитанието и образованието и за усогласување на трудот во оваа област со тие потреби и интереси.

Член 3

Во заедниците за образование, работниците и другите работни луѓе врз начелата на заемност и солидарност здружуваат труд и средства, остваруваат слободна размена на трудот и рамноправно и заеднички одлучуваат за вршењето на дејноста во областа на воспитанието и образованието во согласност со заедничките интереси, ја утврдуваат политиката на развојот и унапредувањето на овие дејности и остваруваат други заеднички потреби и интереси.

Член 4

Во заедниците за образование им се обезбедува правото на работните луѓе кои здружуваат средства да одлучуваат за нив, а на работниците кои вршат дејност во воспитанието и образованието правото со слободна размена на трудот да остваруваат еднаква општествено-економска положба како и работниците во другите организации на здружениот труд врз основа на програма за работа и цена на образовните услуги.

Член 5

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните своите лични и заеднички потреби и интереси во областа на воспитанието и образованието ги остваруваат во општинската заедница за образование (општинска заедница за образование).

Заедници за образование се основаат и по репродукциони целини, области, дејности, гранки и групации (заедници за насочено образование).

Член 6

Дејноста на заедниците за образование е од посебен општествен интерес.

Член 7

Со работите на заедницата за образование управува собранието на заедницата.

Член 8

Самоуправните спогодби за основање и статутите на општинските заедници за образование ги потврдува собранието на општината, а на заедниците за насочено образование и на Републичката заедница за основно образование — Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 9

Надзор над законитоста на работата на општинските заедници за образование врши собранието на општината, а надзор над законитоста на работата на заедниците за насочено образование и на Републичката заедница за основно образование врши Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 10

Општинска заедница за образование, по правило, се основа за подрачјето на една општина.

Во општинската заедница за образование, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното основање или со нејзиниот статут, можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје, или за остварување на определени заеднички интереси заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога општинската заедница за образование се основа за подрачје пошироко од подрачјето на општината, за подрачјата на општините можат да се основаат основни заедници како делови на таа самоуправна интересна заедница.

Општинските заедници за образование можат да се здружуваат во регионални заедници за образование.

Член 11

Општинска самоуправна интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности.

Член 12

Собранието на општинската заедница за образование го сочинуваат делегати избрани од:

1) делегациите образувани од работните луѓе во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе што вршат земјоделска, занаетчиска и друга дејност со личен труд со средства над кои постои право на сопственост, како и работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност заедно со работниците кои го здружуваат својот труд и средствата на трудот организирани во здруженија или во други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници и учениците од средното образование и студентите;

2) делегациите образувани од работниците и другите работни луѓе во организациите на здружениот труд од предучилишното воспитание и образование, основното воспитание и образование, насоченото образование (средно, више и високо образование), како и избраните тела на општествените организации и здруженија на граѓаните и други заинтересирани организации и заедници.

Член 13

Средства за задоволување на потребите и интересите во областа на предучилишното и основното

воспитание и образование обезбедуваат работниците и другите работни луѓе со придонес од:

- личниот доход на работниците;
- личниот доход од вршење земјоделска дејност;
- личниот доход од самостојно вршење стопанска и професионална дејност.

Висината на придонесот од став 1 на овој член ја утврдува Собранието на општинската заедница за образование.

Средства за предучилишното и основното воспитание и образование обезбедува и општината од своите приходи.

Член 14

Обврзници на придонесот за предучилишно и основно воспитание и образование од личен доход се работниците што остваруваат личен доход од работен однос.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член е основицата на која се плаќа данок според Законот за даноците на граѓаните.

Член 15

Обврзници на придонесот од личниот доход за предучилишно и основно воспитание и образование се и работните луѓе кои остваруваат личен доход од вршење земјоделска дејност и од самостојно вршење стопанска и професионална дејност.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член е основицата на која се плаќа данок според Законот за даноците на граѓаните.

Член 16

Средствата за задолжително основно образование не можат да бидат пониски од стандардите што ги пропишува Собранието на општинската заедница за образование во согласност со Собранието на општината.

Средствата од став 1 на овој член не можат да бидат пониски од републичкиот стандард за задолжително основно образование.

Член 17

Општинската заедница за образование која со средствата од придонесите и дополнителните средства на општината не е во можност да обезбеди средства за задолжителното основно образование во висина на републичкиот стандард за задолжително основно образование има право на дополнителни средства од Републичката заедница за основно образование.

Републичкиот стандард за задолжително основно образование го утврдува Собранието на Републичката заедница за основно образование, во согласност со Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Општинските заедници за образование дополнителните средства од став 1 на овој член ги добиваат под условите и мерилата што ги утврдува Собранието на Републичката заедница за основно образование во согласност со Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 18

Заради заедничко водење единствена политика на развојот на предучилишното и основното воспитание и образование во Републиката, изедначување на условите за развој на задолжителното основно образование и обезбедување услови за остварување на рамноправноста на народите и народностите во предучилишното и основното воспитание и образование врз начелата на заемност и солидарност, општинските заедници на образованието заедно со заинтересираните општествени организации и здруженија на граѓаните од општ интерес за Републиката со самоуправни спогодба се здружуваат во Републичка самоуправни интересна заедница за основно образование (Републичка заедница за основно образование).

Со самоуправната спогодба за здружување, на Републичката заедница за основно образование можат да ѝ се определат и други задачи.

Член 19

Републичката заедница за основно образование обезбедува дополнителни средства за задолжително основно образование, за образование на возрасните, образование на децата попречени во својот развој, образование на децата на работниците вработени во странство и за активностите од меѓународната соработка што се однесуваат на основното воспитание и образование.

Член 20

За извршување на задачите утврдени со овој закон, Републичката заедница за основно образование средствата ги обезбедува преку придонес од личниот доход од работен однос.

Висината на придонесот од личниот доход ја утврдува Собранието на Републичката заедница за основно образование, во согласност со Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 21

Општинските заедници за образование здружуваат средства во Републичката заедница за основно образование за извршување на задачите што ќе ѝ се доверат со самоуправната спогодба за нејзиното основање.

Член 22

За областите на насоченото образование за кои не ќе се основаат заедници за насочено образование по репродукциони целини, области, дејности, гранки и групации, се основа општа заедница за насочено образование.

Член 23

Заедниците за насочено образование со самоуправната спогодба за нивното основање можат да се основаат и како единствени заедници за насочено образование и научни дејности.

Член 24

Заради што непосредно остварување на своите права и интереси, работниците и другите работни луѓе во заедниците за насочено образование можат да основаат основни заедници или единици под условите утврдени со самоуправната спогодба за основање на самоуправната интересна заедница и со нејзиниот статут.

Член 25

Собранието на Заедницата за насочено образование го сочинуваат делегати избрани од:

1) делегациите образувани од работните луѓе во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе што вршат земјоделска, занаетчиска и друга дејност со личен труд со средства над кои постои право на сопственост, како и работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност заедно со работниците кои го здружуваат својот труд и средствата на трудот организирани во здруженија или во други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ и учениците и студентите;

2) делегациите образувани од работниците и другите работни луѓе во организациите на здружениот труд од средното, вишото и високото образование, ученичките и студентските домови и други самоуправни организации и заедници што вршат дејности во областа на насоченото образование, марксистичко-политичкото и андрагошкото образование.

Заинтересираните општествени организации и здруженија на граѓаните учествуваат преку свои претставници во работата на собранието на заедницата за насочено образование на начин утврден со статутот на заедницата.

Член 26

Средства за задоволување на потребите и интересите во насоченото образование обезбедуваат работниците и другите работни луѓе со придонес од:

- доходот на основните организации на здружениот труд;
- личниот доход на работниците;
- личниот доход од вршење земјоделска дејност и
- личниот доход од самостојно вршење стопанска и професионална дејност.

Висината на придонесот од став 1 на овој член ја утврдува заедницата за насочено образование.

Член 27

Обврзници на придонесот од доходот на насоченото образование се основните организации на здружениот труд и другите корисници на општествени средства распоредени со Одлуката за утврдување на стопанските и нестопанските дејности („Службен лист на СФРЈ“ бр. 14/77) во областа на дејностите од 01 до 11.

Основица за пресметување на придонесот од доходот на организациите на здружениот труд претставува остварениот доход.

Член 28

Обврзници на придонесот од личниот доход се работниците кои остваруваат личен доход од работен однос, освен работниците вработени кај обврзниците од член 27 на овој закон.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член претставуваат сите парични примања според Законот за даноците на граѓаните.

Член 29

Обврзници на придонесот од личниот доход за насочено образование се и работните луѓе кои остваруваат личен доход од вршење земјоделска дејност и од самостојно вршење стопанска и професионална дејност.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член е основицата на која се плаќа данок според Законот за даноците на граѓаните.

Член 30

Заради усогласување и остварување на заедничките потреби и интереси во областа на насоченото образование, остварување на солидарноста и заемноста и изедначување на условите за развој на насоченото образование во Републиката, заедниците за насочено образование од членовите 5 и 22 на овој закон и општинските заедници за образование заедно со заинтересираните општествени организации и здруженија на граѓаните што вршат дејности во насоченото образование од општ интерес за Републиката, со самоуправни спогодба се здружуваат во Републичка заедница за насочено образование.

Средствата за работа на Републичката заедница за насочено образование ги обезбедуваат заедниците за насочено образование што се здружуваат во неа со самоуправни спогодба.

Член 31

Општинските заедници за образование и заедниците за насочено образование заедно со заинтересираните општествени организации и здруженија на граѓаните можат со самоуправни спогодба да се здружат во Републичка самоуправни интересна заедница за образование (Републичка заедница за образование).

Ако се основа Републичка заедница за образование, работите на Републичката заедница за насочено образование и на Републичката заедница за насочено образование ќе ги врши оваа заедница.

Член 32

Во поглед на пресметувањето, плаќањето, олеснувањето, ослободувањата, застареноста, присилната наплата, казните и отписот на придонесите од личниот доход се применуваат соодветните одредби од Законот за даноците на граѓаните.

Во поглед на пресметувањето, уплатувањето и казните на придонесот од доходот се применуваат соодветните одредби од Законот за данокот на доходот на организациите на здружениот труд.

Член 33

Пресметувањето и наплатата на придонесите од личен доход, освен придонесот од личниот доход на работниците, ги врши општинскиот орган за приходи.

Член 34

Организациите на здружениот труд во основното образование не можат од непосредниот корисник да наплатуваат трошоци за извршени образовни услуги.

Организациите на здружениот труд од насоченото образование можат, во исклучителни случаи, да наплатуваат од непосредниот корисник трошоци за извршени образовни услуги. Условите, начинот и висината на трошоците на образовните услуги се регулираат со статутот на соодветната заедница за насочено образование.

Член 35

Подготвителните работи за основање и конституирање на заедниците за насочено образование ќе ги врши постојната Општа заедница на образованието.

Постојната Општа заедница на образованието ќе ги изврши подготовките за свикнување на првите собранија на заедниците за насочено образование, ќе ги изготви општите акти неопходни за нивната работа и ќе ги свика првите седници на собранијата на заедниците.

Член 36

Правата и обврските на постојната Општа заедница на образованието и работниците на нејзината стручна служба преминуваат на Републичката заедница за насочено образование.

Член 37

Заедниците за насочено образование од членовите 5 и 22 на овој закон, се должни да и обезбедуваат средства на Републичката заедница за насочено образование за намирување на обврските и за вршење на задачите што ги има според овој закон и самоуправната спогодба за нејзиното здружување.

Член 38

Средствата за насоченото образование за 1978 година обезбедени на начин утврден со самоуправните општи акти на постојната Општа заедница на образованието преминуваат на Републичката заедница за насочено образование од денот на престанувањето со работа на постојната Општа заедница на образованието.

Член 39

Одредбите од членовите 20, 27 и 28 на овој закон ќе се применуваат од 1. I 1979 година.

Член 40

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за самоуправните интересни заедници на образованието („Службен весник на СРМ“ бр. 5/74, 48/74, и 9/77), освен одредбите од членовите 31 и 32 кои ќе се применуваат до 31. XII 1978 година.

Член 41

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

81.

Врз основа на член 37б, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИЗИЧКАТА КУЛТУРА И САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА ФИЗИЧКАТА КУЛТУРА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за физичката култура и самоуправните интересни заедници на физичката култура,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-640

10 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоје Смилевски, с. р.
Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИЗИЧКАТА КУЛТУРА И САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА ФИЗИЧКАТА КУЛТУРА

Член 1

Во Законот за физичката култура и самоуправните интересни заедници на физичката култура („Службен весник на СРМ“, број 5/74), во член 13 алинеја 3 зборот „финансирањето“ се заменува со зборовите: „обезбедувањето на средства за изградба“.

Во алинеја 6 зборот „финансирањето“ се заменува со зборовите: „обезбедувањето на средства за одржување“.

Член 2

Член 21 се менува и гласи:

„Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост вршат производни, земјоделски, занаетчиски, услужни и други професионални дејности, заедно со работниците со кои ги здружуваат трудот и средствата на трудот, организирани во здруженија или во други облици на здружување, работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници; работниците во организациите на здружениот труд од областа на физичката култура здружени во повисок облик на здружување на трудот и средствата; работните луѓе и граѓаните во општествените организации за физичка култура; заинтересираните општествени

организации и здруженија и други заинтересирани организации и заедници и работниците во организациите на здружениот труд што вршат дејност во областа на физичката култура, основаат самоуправни интересни заедници на физичката култура заради задоволување на потребите и интересите во областа на физичката култура и заради усогласување на трудот во оваа област со тие потреби и интереси.“

Член 3

Член 22 се менува и гласи:

„Самоуправна интересна заедница на физичката култура, по правило, се основа за подрачјето на една општина (општинска заедница на физичката култура).

Во општинската заедница на физичката култура, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното основање или со нејзиниот статут, можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје или за остварување на определени заеднички интереси заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога самоуправната интересна заедница на физичката култура се основа за подрачје пошироко од подрачјето на општината, за подрачјата на општините можат да се основаат основни заедници, како делови на таа самоуправна интересна заедница.

Општинските заедници на физичката култура можат да се здружуваат во регионални самоуправни интересни заедници.“

Член 4

По член 22 се додаваат два нови члена 22-а и 22-б, кои гласат:

„Член 22-а

Општинска самоуправна интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности.

Член 22-б

Заради задоволување на заедничките потреби и интереси, остварување на солидарноста и заемноста и заради изедначување на условите за развој на физичката култура во Републиката, општинските заедници на физичката култура заедно со општествените организации од областа на физичката култура, како и заинтересираните организации на здружениот труд и другите организации и здруженија на граѓаните што се од општ интерес за Републиката, со самоуправна спогодба се здружуваат во Републичка самоуправна интересна заедница на физичката култура (Републичка заедница).“

Член 5

Членовите од 25 до 31 се бришат.

Член 6

Во член 35 зборовите: „финансирањето на дејностите во областа“ се заменуваат со зборот „активностите“.

Член 7

Средствата на Републичката заедница на физичката култура во 1978 година се обезбедуваат според прописите што важеле на денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

82.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ ОБЛИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА И ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за определени облици на општествена заштита на децата и за самоуправните интересни заедници за општествена заштита на децата,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-641
10 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоџ Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ ОБЛИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА И ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА ОПШТЕСТВЕНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Член 1

Во Законот за определени облици на општествена заштита на децата и за самоуправните интересни заедници за општествена заштита на децата („Службен весник на СРМ“, бр. 5/74), член 3 се менува и гласи:

„За остварување на општествената заштита на децата врз начелата на солидарност и заемност, работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост вршат производни, земјоделски, занаетчиски, услужни и други професионални дејности, заедно со работниците со кои ги здружуваат трудот и средствата на трудот, организирани во здруженија или во други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилни лица на служба во вооружените сили на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници; работниците во организациите на здружениот труд од областа на општествената заштита на децата здружени во повисок облик на здружување на трудот и средствата; заинтересираните општествени организации и здруженија и други заинтересирани организации и заедници и работниците во организациите на здружениот труд

што вршат дејност од областа на општествената заштита на децата, основаат самоуправни интересни заедници за општествена заштита на децата (заедница за општествена заштита на децата) заради задоволување на потребите и интересите во областа на општествената заштита на децата и заради усогласување на трудот во оваа област со тие потреби и интереси.“

Член 2

Член 51 се менува и гласи:

„Самоуправна интересна заедница за општествена заштита на децата по правило се основа за подрачјето на една општина (општинска заедница за општествена заштита на децата).

Во општинска заедница за општествена заштита на децата, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното основање или со нејзиниот статут, можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје или за остварување на определени заеднички интереси заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога самоуправната интересна заедница за општествена заштита на децата се основа за подрачје пошироко од подрачјето на општината, за подрачјата на општините се основаат основни заедници како делови на таа самоуправна интересна заедница.

Општинските заедници за општествена заштита на децата можат да се здружуваат во регионални самоуправни интересни заедници.“

Член 3

По член 51 се додаваат два нови члена 51а и 51б, кои гласат:

„Член 51а

Општинска самоуправна интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности.

Член 51б

Заради остварување на солидарноста и заемноста, обезбедување на определен обем на права и заради изедначување на условите за развој на општествената заштита на децата во Републиката, општинските заедници за општествена заштита на децата заедно со општествените организации од областа на општествената заштита на децата, како и заинтересираните организации на здружениот труд и другите организации и здруженија на граѓаните што се од општ интерес за Републиката, со самоуправна спогодба се здружуваат во Републичка самоуправна интересна заедница за општествена заштита на децата (Републичка заедница).“

Член 4

Членовите од 56 до 62 се бришат.

Член 5

Точките 1 и 5 од член 63 се бришат.

Член 6

Членовите 64 и 65 се бришат.

Член 7

Средства на Републичката заедница се обезбедуваат на начин утврден со прописите што важеле на денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Во текстот на глава IV „Заедници за општествена заштита на децата“, поднасловите под 1, 2, 3 и 4 се бришат.

Член 9

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

83.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА СТАНУВАЊЕТО**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на станувањето, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-644
10 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоје Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА СТАНУВАЊЕТО****Член 1**

Во Законот за самоуправните интересни заедници на станувањето („Службен весник на СРМ“, број 49/74) член 15 се менува и гласи:

„Средства на заедницата на станувањето обезбедуваат работните луѓе со придонес на личниот доход.

Основица за пресметување на придонесот од став 1 на овој член претставува личниот доход“.

Член 2

Членовите 19 и 20 се бришат.

Член 3

Член 23 се менува и гласи:

„Пресметувањето и наплатувањето на придонесот од член 15 на овој закон се врши според прописите за даноците на граѓаните.“

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

84.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА КУЛТУРАТА**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на културата,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Бр. 06-645
10 март 1978 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоје Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ НА КУЛТУРАТА****Член 1**

Во Законот за самоуправните интересни заедници на културата („Службен весник на СРМ“, бр. 5/74 и 16/74), член 2 се менува и гласи:

„Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работа од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои вршат земјоделска, занаетчиска и друга дејност со личен труд со средства на трудот над кои постои право на сопственост, како и работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност заедно со работниците со кои го здружуваат трудот и средствата на трудот, организирани во здруженија или други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници и работниците во организациите на здружениот труд и работните луѓе и граѓаните во општествените организации и здруженијата на граѓаните што вршат културни дејности, основаат самоуправни интересни заедници на културата (заедници на културата) заради задоволување на потребите и интересите во областа на културата и заради усогласување на трудот во оваа област со тие потреби и интереси“.

Член 2

Член 3 се менува и гласи:

„Во заедниците на културата работниците и другите работни луѓе и граѓаните кои остваруваат свои лични и заеднички потреби и интереси во областа на културата и работниците и другите работни луѓе и граѓаните кои вршат културни дејности остваруваат слободна размена на трудот, го здружуваат трудот и средствата и рамноправно и заеднички одлучуваат за вршењето на културните дејности во согласност со заедничките интереси, ја утврдуваат политиката на развојот на унапредувањето на културните дејности и остваруваат други заеднички потреби и интереси“.

Член 3

Член 4 се менува и гласи:

„Заедниците на културата се основаат со самоуправна спогодба која се утврдува на соборот на работниците, односно на соборот на работните луѓе и граѓаните, со мнозинство гласови на работниците, односно работните луѓе и граѓаните што го сочинуваат соборот“.

Член 4

Член 9 се менува и гласи:

„Заедница на културата, по правило, се основа

за подрачјето на една општина (општинска заедница на културата).

Во општинската заедница на културата, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното основање или со нејзиниот статут, можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје или за остварување на определени заеднички интереси заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога заедница на културата се основа за подрачје пошироко од подрачјето на општината, за подрачјата на општините се основаат основни заедници како делови на таа самоуправна интересна заедница.

Општинските заедници на културата можат да се здружуваат во регионални заедници на културата“.

Член 5

По член 9 се додаваат три нови членови: 9-а, 9-б и 9-в, кои гласат:

„Член 9-а

Општинска самоуправна интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности.

Член 9-б

Заради задоволување на личните и заедничките потреби и интереси во одделни културни дејности можат да се основаат посебни заедници на културата.

Посебните заедници на културата можат да се основаат како самостојни заедници или како основни заедници или единици на друга заедница на културата.

Член 9-в

Заради задоволување на заедничките потреби и интереси во областа на културата, остварување на солидарноста и заемноста и заради изедначување на условите за развој на културните дејности во Републиката, општинските и другите заедници на културата заедно со организациите на здружениот труд, општествените организации и здруженијата на граѓаните што вршат културни дејности од општ интерес за Републиката, со самоуправна спогодба се здружуваат во Републичка заедница на културата“.

Член 6

Членовите 10, 11, 12, 13, 15, 16 и 17 се бришат.

Член 7

Средствата на Републичката заедница на културата во 1978 година се обезбедуваат според прописите што важеле на денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

85.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА НАУЧНИ ДЕЈНОСТИ

Се прогласува Законот за самоуправните интересни заедници за научните дејности,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-646

10 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА НАУЧНИ ДЕЈНОСТИ

Член 1

Со овој закон се утврдуваат општите начела за организацијата на самоуправните интересни заедници за научни дејности и за меѓусебните односи во нив, се утврдува обврска за основање на самоуправните интересни заедници за научни дејности и се уредува начинот на обезбедување средства за задоволување на заедничките потреби и интереси на работните луѓе во областа на научните дејности во самоуправните интересни заедници.

Член 2

Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работа од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд, работните луѓе што вршат земјоделска, занаетчиска и друга дејност со личен труд со средства на трудот над кои постои право на сопственост, како и работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност заедно со работниците со кои го здружуваат својот труд и средствата на трудот, организирани во здруженија или во други облици на здружување, работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд, активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници и работниците во основните организации на здружениот труд во областа на научните дејности, заинтересираните општествени организации и здруженија и други заинтересирани организации и заедници основаат самоуправни интересни заедници за научни дејности заради задоволување на потребите и интересите во областа на научните дејности и заради усогласување на трудот во оваа област со тие потреби и интереси.

Член 3

Во самоуправните интересни заедници за научни дејности, работниците и другите работни луѓе врз начелата на заемност и солидарност здружуваат труд и средства, остваруваат слободна размена на трудот и рамноправно и заеднички одлучуваат за вршењето на дејноста во областа на научните дејности во согласност со заедничките интереси, ја утврдуваат политиката на развојот и унапредувањето на овие дејности и остваруваат други заеднички потреби и интереси.

Член 4

Во самоуправните интересни заедници за научни дејности им се обезбедува правото на работните луѓе кои здружуваат средства да одлучуваат за нив, а на работниците кои вршат дејност во научните дејности, правото со слободна размена на

трудот да остваруваат еднаква општествено-економска положба како и работниците во другите организации на здружениот труд, врз основа на програма за работа и цена на научните услуги.

Член 5

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните своите лични и заеднички потреби и интереси во областа на научните дејности ги остваруваат во општинската заедница за научни дејности (општинската заедница за научни дејности).

Заедници за научни дејности се основаат и по репродукциони целини, области, дејности, гранки и групации (грански заедници за научни дејности).

Член 6

Дејноста на заедниците за научни дејности е од посебен општествен интерес.

Член 7

Со работите на заедницата за научни дејности управува собранието на заедницата.

Член 8

Самоуправните спогодби за основање и статутите на општинските заедници за научни дејности ги потврдува собранието на општината, а на гранските заедници за научни дејности и на Републичката заедница за научни дејности — Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 9

Надзор над законитоста на работата на општинските заедници за научни дејности врши собранието на општината, а надзор над законитоста на работата на гранските заедници за научни дејности и на Републичката заедница за научни дејности врши Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 10

Општинска заедница за научни дејности, по правило, се основа за подрачјето на една општина.

Кога општинската заедница за научни дејности се основа за подрачје пошироко од подрачјето на општината, за подрачјата на општините можат да се основаат основни заедници како делови на таа заедница.

Општинските заедници за научни дејности можат да се здружуваат во регулирани заедници за научни дејности.

Член 11

Општинска самоуправни интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности.

Член 12

Собранието на општинската заедница за научни дејности го сочинуваат делегати избрани од:

1) делегациите образувани од работните луѓе во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои вршат земјоделска, занаетчиска и друга дејност со личен труд со средства на трудот над кои постои право на сопственост, како и работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност заедно со работниците кои го здружуваат својот труд и средствата на трудот, организирани во здруженија или во други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили на СФРЈ и работните луѓе и граѓаните во месните заедници;

2) делегациите образувани од работниците и другите работни луѓе во организациите на здру-

жениот труд од научните дејности, како и избраните тела на општествените организации и здруженија на граѓаните и другите заинтересирани организации и заедници.

Член 13

За областите на научните дејности за кои не се основаат заедници на научни дејности по репродукциони целини, области, дејности, гранки и групации, се основа општа заедница за научни дејности.

Член 14

Заедниците за научни дејности со самоуправни спогодба за нивното основање можат да се основаат и како единствени заедници за насочено образование и научни дејности.

Член 15

Заради што понепосредно остварување на своите самоуправни права и интереси, работниците и другите работни луѓе во заедниците за научни дејности можат да основаат основни заедници или единици под условите утврдени со самоуправни спогодба за основање на самоуправни интересна заедница и со нејзиниот статут.

Член 16

Собранието на гранската заедница за научни дејности го сочинуваат делегати избрани од:

1) делегациите образувани од работните луѓе во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работа од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои вршат земјоделска, занаетчиска и друга дејност со личен труд со средствата на трудот над кои постои право на сопственост, како и работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност заедно со работниците со кои го здружуваат својот труд и средствата на трудот, организирани во здруженија или во други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд, активните воени лица и цивилните лица на служба во вооружените сили во СФРЈ;

2) делегациите образувани од работниците и другите работни луѓе во организациите на здружениот труд од научни дејности и другите самоуправни организации и заедници што вршат дејности во областа на научните дејности.

Заинтересираните општествени организации и здруженија на граѓаните учествуваат преку свои претставници во работата на собранието на заедниците за научни дејности на начин утврден со статутот на заедницата.

Член 17

Средства за задоволување на потребите и интересите во областа на научните дејности обезбедуваат работниците и другите работни луѓе со придонес од:

— доходот на основните организации на здружениот труд;
— личниот доход на работниците;
— личниот доход од вршење земјоделска дејност;
— личниот доход од самостојно вршење стопанска и професионална дејност.

Висината на придонесот од став 1 на овој член ја утврдува собранието на заедницата за научни дејности.

Член 18

Обврзници на придонесот од доходот за научни дејности се основани организации на здружениот труд и другите корисници на општествени средства распоредени со Одлуката за утврдување

на стопанските и нестопанските дејности („Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/77) во областа на дејностите од 01 до 11.

Основица за пресметување на придонесот од доходот на организациите на здружениот труд претставува остварениот доход.

Член 19

Обврзници на придонесот од личниот доход се работниците кои остваруваат личен доход од работен однос, освен работниците вработени кај обврзниците од член 18 на овој закон.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член претставуваат сите парични примања според Законот за даноците на граѓаните.

Член 20

Обврзници на придонесот од личниот доход за научните дејности се и работните луѓе кои остваруваат личен доход од вршење на земјоделска дејност и од самостојно вршење стопанска и професионална дејност.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член е основницата на која се плаќа данок според Законот за даноците на граѓаните.

Член 21

Во поглед на пресметувањето, уплатувањето и казните на придонесот од доходот се применуваат соодветните одредби од Законот за данокот на доходот на организациите на здружениот труд.

Во поглед на пресметувањето, плаќањето, олеснувањето, ослободувањата, застареноста, присилната наплата, казните и отписот на придонесите од личниот доход се применуваат соодветните одредби од Законот за даноците на граѓаните.

Член 22

Пресметувањето и наплатата на придонесите од личен доход, освен придонесот од личниот доход на работниците ги врши општинскиот орган за приходи.

Член 23

Заради усогласување и остварување на заедничките потреби и интереси во областа на научните дејности, остварување на солидарноста и заемноста и изедначување на условите за развој на научните дејности во Републиката, гранските заедници за научни дејности од членовите 5 и 13 на овој закон и општинските заедници за научни дејности заедно со заинтересираните општествени организации и здруженија на граѓаните што вршат дејности во научните дејности од општ интерес за Републиката со самоуправни спогодба се здружуваат во Републичката заедница за научни дејности.

Средствата за работа на Републичката заедница за научни дејности ги обезбедуваат заедниците за научни дејности кои се здружуваат во неа со самоуправни спогодба.

Член 24

Подготвителните работи за основање и конституирање на заедниците за научни дејности ќе ги врши постојната Заедница на научните дејности.

Постојната Заедница на научните дејности ќе ги изврши подготовките за свикнување на првите собранија на заедниците за научни дејности, ќе ги изготви општите акти неопходни за нивната работа и ќе ги свика првите седници на собранијата на заедниците.

Член 25

Правата и обврските на постојната Заедница на научните дејности и работниците во нејзината стручна служба преминуваат на Републичката заедница на научните дејности.

Член 26

Заедниците за научни дејности од членовите 5 и 13 на овој закон се должни да ги обезбедуваат средствата на Републичката заедница за научни дејности за намиравање на обврските и за вршење на задачите што ги има според овој закон и самоуправната спогодба за нејзиното здружување.

Член 27

Средствата за научните дејности за 1978 година обезбедени на начин утврден со самоуправните општи акти на постојната Заедница на научните дејности, преминуваат во Републичката заедница за научни дејности од денот на престанувањето со работа на постојната Заедница на научните дејности.

Член 28

Одредбите од членовите 18 и 19 на овој закон ќе се применуваат од 1. I. 1979 година.

Член 29

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за самоуправните интересни заедници на научните дејности („Службен весник на СРМ“ број 5/74), освен одредбите од членовите 16 и 17 кои ќе се применуваат до 31. XII. 1978 година.

Член 30

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

86.

Врз основа на член 37б, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗДАВАЧКАТА ДЕЈНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за издавачката дејност, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 26 јануари 1978 година и на седницата на Собранието на Републичката заедница за научни дејности, одржана на 6 март 1978 година.

Број 06-579
6 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗДАВАЧКАТА ДЕЈНОСТ

Член 1

Во Законот за издавачката дејност („Службен весник на СРМ“ бр. 15/73), член 1 се менува и гласи:

„За издавачка дејност, во смисла на овој закон, се смета издавањето на: книги, брошури, музички дела, репродукции на уметнички слики и цртежи, географски карти, каталози, обрасци, разгледници од сите видови фотографии, дијапозитиви, грамо-

фонски плочи, магнетофонски и видео касети и други дела што се умножуваат со печатење или на друг начин и се наменети на јавноста (публикации).

Оригинални ликовни дела коишто настануваат со умножување не се сметаат за публикации во смисла на овој закон“.

Член 2

Член 3 се менува и гласи:

„Општествено-политичките заедници, самоуправните интересни заедници и организациите на здружениот труд се грижат за обезбедување поповолни услови за издавање и пласман на публикации чија идејна, уметничко-естетска, научна, општествено-политичка и стручна вредност е во согласност со општествените потреби и интереси.

Условите од став 1 на овој член се обезбедуваат со: кредити, олеснувања за користење кредити, даночни и други олеснувања, помагање на издавањето на одделни публикации, откуп на публикации за потребите на библиотеките и на друг начин“.

Член 3

Член 4 се менува и гласи:

„Со издавачка дејност можат да се занимаваат организации на здружениот труд што се регистрирани за вршење на издавачка дејност (издавачка организација).

Издавачки организации основаат општествено-политичките заедници.

Издавачка организација можат да основаат и организации на здружениот труд, други самоуправни организации и заедници и општествено-политички организации, во согласност со собранието на општината на чие подрачје се основа издавачка организација“.

Член 4

Член 5 се менува и гласи:

„Организациите на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници, органите на општествено-политичките заедници и на општествено-политичките и други општествени организации и здруженијата на граѓаните можат да издаваат публикации што произлегуваат од нивната работа и задачи, како и публикации за чие издавање се овластени со закон“.

Член 5

Во член 6 се додава нов став 2, кој гласи:

„Надзор над законитоста на работата на издавачките организации основани од Републиката врши републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата“.

Член 6

Член 9 се менува и гласи:

„Не можат да се издаваат публикации чија содржина е насочена кон:

- уривање на основите на социјалистичкото самоуправни општествено уредување на Социјалистичка Федеративна Република Југославија;
- загрозување на независноста на земјата;
- кршење на слободите и правата на човекот и граѓанинот загарантирани со Уставот;
- загрозување на мирот и рамноправната меѓународна соработка;
- пропагирање или поддржување агресија или друг акт против човечноста;
- разгорување на национална, расна и верска омраза или нетрпеливост;
- изложување на поруга Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Социјалистичка Република Македонија, друга социјалистичка република, нивното знаме, грб или химна, како и социјалистичка автономна покраина и нивните највисоки органи и претставниците на тие органи, вооружените сили или врховниот командант, народите или народностите на Социјалистичка Федера-

тивна Република Југославија или етничка група која живее во Социјалистичка Федеративна Република Југославија;

- поттикнување и вршење на кривични дела;
- навредување на јавниот морал и штетно влијание на воспитувањето на децата и младината“.

Член 7

Член 10 се менува и гласи:

„Заради остварување на поширокиот општествен интерес во издавачката дејност, во управувањето со издавачките организации, во одлучувањето за работите од посебен општествен интерес, учествуваат и претставници на основачите, заинтересираните организации на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници, општествено-политичките заедници, општествено-политичките и општествените организации и здруженијата на граѓаните (претставници на општествената заедница)“.

Член 8

Член 11 се менува и гласи:

„Заинтересираните организации на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници, општествено-политичките и општествените организации и здруженијата на граѓаните, како и бројот на нивните претставници што учествуваат во управувањето со организацијата, односно во одлучувањето за работите од посебен општествен интерес, се определуваат со статутот на издавачката организација.

Основачот и собранието на општествено-политичката заедница сами го определуваат бројот на своите претставници.

Во издавачката организација основана од Републиката, Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија именува тројца претставници.

Одлука за работите од член 12-а на овој закон може да се донесе ако за неа гласале повеќе од половината од вкупниот број на претставниците на општествената заедница“.

Член 9

Член 12 се менува и гласи:

„Собранието на општината дава согласност на одредбите на статутот, односно на самоуправната спогодба за здружување на издавачката организација што се однесуваат на работите од посебен општествен интерес и за учеството на претставниците на општествената заедница во одлучувањето за тие работи.

Согласност од став 1 на овој член за издавачка организација основана од Републиката дава Собранието на Социјалистичка Република Македонија“.

Член 10

По член 12 се додава нов член 12-а, кој гласи: „Како работи од посебен општествен интерес во издавачката дејност се сметаат:

- донесување статут и склучување самоуправни спогодба за здружување;
- донесување повеќегодишни и годишни програми за издавачка дејност;
- одлучување за основните намени за користење на средствата и основните услови за стекнување на доходот и работењето;
- усвојување на извештајот за остварување на програмите за издавачка дејност;
- утврдување критериуми за одредување на домест за авторски труд;
- именување и разрешување на индивидуален работоводен орган и избирање уредник“.

Член 11

Член 13 се менува и гласи:

„Индивидуален работоводен орган на издавачка организација се именува од редот на научните, културните и општествените работници.

Индивидуален работоводен орган на издавачка организација се именува и разрешува во согласност со Собранието на општината.

Законските одредби за начинот на именување на индивидуален работоводен орган на организациите на здружениот труд се применуваат и на основните организации на здружениот труд во издавачката дејност.

Индивидуален работоводен орган на издавачка организација основана од Републиката се именува и разрешува во согласност со Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија“.

Член 12

Член 14 се менува и гласи:

„Авторите на публикации, државјани на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, склучуваат договор за соработка со издавачката организација.

За времето додека трае договорот од став 1 на овој член, авторите учествуваат во управувањето со издавачката организација.

Условите и начинот на вклучувањето на авторот во управувањето со издавачката организација се регулираат со самоуправни спогодба склучена меѓу здруженијата на авторите и издавачката организација“.

Член 13

По член 14 се додаваат 3 нови члена: член 14-а, 14-б и 14-в, кои гласат:

„Член 14-а

Издавачката организација мора да има уредник за секоја публикација.

Исто лице може да биде уредник за повеќе публикации.

Член 14-б

Уредникот се избира за време од 4 години.

Условите и постапката за избор на уредник се утврдуваат со самоуправен општ акт на издавачката организација.

Член 14-в

Прво издание на публикација како и преработено и дополнето издание не може да се издаде без стручно мислење и оценка за публикацијата (рецензија).

Начинот на давање мислење од став 1 на овој член се регулира со самоуправен општ акт на издавачката организација, односно на друга организација или орган што ја издаваат публикацијата“.

Член 14

Член 16 се менува и гласи:

„На секоја публикација мора да биде отпечатено: името на авторот, кое издание е по ред, името на уредникот на публикацијата, името на преведувачот и изворот на преводот ако делото е преведено, името на рецензентот, името на јазичниот редактор, називот и седиштето на издавачката организација и печатницата, местото и годината на печатењето и бројот на примероците на публикацијата.

На образци, разгледници, фотографии и дијапозитиви се отпечатуваат само називот и седиштето на издавачот и годината на издавањето“.

Член 15

По член 16 се додава нов член 16-а, кој гласи:

„Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија, Републиката конференција на ССРМ, Сојузот на синдикатите на Македонија, Стопанската комора на Македонија, Републиката заедница на културата, Заедницата на научните дејности, Општата заедница на образованието, издавачките организации односно нивните асоцијации, Друштвото на писателите на Македонија, Друштвото на литературните преведувачи на Македонија, Друштвото на библиотекарите

на Македонија и други заинтересирани органи, организации и заедници, склучуваат општествен договор за обезбедување поповолни општествено-економски услови за творење и издавање на дела чија идејна, уметничко-естетска, научна, општествено-политичка и стручна вредност е во согласност со општествените потреби и интереси, подобрување на условите за пласман и користење на книгата, општествено планирање на издавачката дејност, како и за други прашања од заеднички и општ интерес за натамошниот развој и унапредување на издавачката дејност“.

Член 16

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за издавачката дејност.

Член 17

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

87.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Се прогласува Законот за социјална заштита, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 10 март 1978 година и на седницата на Собранието на Републиката заедница за социјална заштита, одржана на 10 март 1978 година.

Бр. 06-668

10 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се утврдува системот и организацијата на социјалната заштита, се определуваат основните и другите права од социјалната заштита и начинот на нивното остварување, начелата на организацијата на самоуправните интересни заедници на социјалната заштита и начинот на остварувањето на посебниот општествен интерес.

Член 2

Социјалната заштита е организирана општествена дејност од посебен општествен интерес со која врз основа на начелата на социјалистичкиот хуманизам, солидарноста и заемноста на работните луѓе и граѓаните превентивно се дејствува во спречување на причините за настанување на положби од социјална потреба и се учествува во отстранувањето на настанатите последици.

Положба од социјална потреба во смисла на овој закон е положба во која поради определени причини и околности се нашле поединци, семејства или групи и на кои им е потребна посебна заштита од општествената заедница.

Член 3

Целта на социјалната заштита е остварување на социјална сигурност на човекот, а која се постигнува особено преку: развивање превентивна дејност за спречување и отстранување на причините што доведуваат до положба од социјална потреба; создавање услови за оспособување за самостоен живот и работа на лицата кои се наоѓаат во положба од социјална потреба; обезбедување неопходни средства за живот на лицата неспособни за работа и на лицата што немаат сопствени средства за издршка; обезбедување заштита на лицата неспособни да се грижат за себе; унапредување на социјалната работа во согласност со општествените потреби и развојот на науката и преземање на други мерки заради остварување на целите на социјалната заштита.

Член 4

Социјалната заштита ја обезбедуваат носителите на социјалната заштита врз основа на овој закон и други прописи, како и по пат на општествено договарање и самоуправни спогодување, а врз начелата на социјалистичкиот хуманизам, заемност и солидарност.

Член 5

Право на социјална заштита според овој закон не може да оствари лице кое користи право на заштита во ист или поголем обем по друг основ.

Правата од социјалната заштита се лични права и не можат да се пренесуваат.

Правата од социјалната заштита, што се состојат во парични примања, не можат да бидат предмет на извршување.

II. НОСИТЕЛИ НА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 6

Носители на социјалната заштита се работниците и другите работни луѓе во организациите на здружениот труд и работните заедници, работните луѓе и граѓаните во месните заедници, самоуправните интересни заедници и општествено-политичките заедници како и граѓаните во општествено-хуманитарните организации.

Член 7

Носителите на социјалната заштита, во рамките на своите права и должности, заради остварување на целите и задачите на социјалната заштита, особено: ја утврдуваат и спроведуваат политиката на социјалната заштита; обезбедуваат средства и преземаат мерки за остварување и развој на социјалната заштита во согласност со потребите и можностите; обезбедуваат откривање, следење, проучување и решавање на социјалните појави и проблеми; донесуваат планови и програми за развој на социјалната заштита; преземаат превентивни мерки за спречување и отстранување на причините кои доведуваат до положба од социјална потреба; ги обезбедуваат правата предвидени со овој закон и утврдуваат други права, облици и мерки на социјална заштита; го обезбедуваат вршењето на социјалната работа и се грижат за стручното усовршување на социјалните и другите работници во областа на социјалната заштита.

Член 8

Организациите на здружениот труд односно работните заедници врз начелата на солидарност и заемност обезбедуваат и пружаат социјална заштита и ги утврдуваат облиците и обемот на социјалната заштита кои се од интерес за работниците и работните луѓе во организацијата на здружениот труд односно работната заедница.

Член 9

Месните заедници одлучуваат за остварувањето и за самоуправното задоволување на заедничките интереси и потреби на работните луѓе и граѓаните во областа на социјалната заштита.

Месните заедници ја организираат и помагаат превентивната дејност во областа на социјалната заштита, ги откриваат социјалните појави и проблеми и покренуваат иницијатива за нивно решавање, организираат одделни облици на заштита на граѓаните врз основа на солидарност и развиваат општествена активност во оваа област.

Член 10

Самоуправните интересни заедници за социјална заштита врз начелата на заемност и солидарност создаваат услови за организирано задоволување на заедничките потреби и интереси на работните луѓе и граѓаните и обезбедуваат средства за остварување на основните и други права од социјалната заштита.

Член 11

Општините организираат и обезбедуваат спроведување на социјалната заштита во согласност со општествените планови и ги обезбедуваат обврските утврдени со овој закон и со одлуки на општината од областа на социјалната заштита.

Општините се грижат за воведување, остварување и унапредување на социјалната заштита во организациите на здружениот труд во материјалното производство и во општествените дејности.

Член 12

Републиката се грижи за развитокот на социјалната заштита и ги обезбедува основните права од социјалната заштита.

Член 13

Општествено-хуманитарните организации даваат предлози за подобрување на социјалната заштита, како и организираат општествени активности во областа на социјалната заштита и спроведуваат акции за задоволување на одделни социјални потреби.

Член 14

За изедначување на неопходното ниво за обезбедување и задоволување на основните права од социјалната заштита, Републиката самоуправни интересна заедница на социјалната заштита во која е интересно здружена социјалната заштита (во натамошен текст: Републичка заедница), општинските самоуправни интересни заедници за социјална заштита (во натамошен текст: општински заедници), собранијата на општините и Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија со општествен договор или со друг самоуправен општ акт ги усогласуваат изворите на средства за тие потреби и висината на средствата што ќе се издвојуваат за нивно задоволување.

Со општествениот договор од став 1 на овој член или со друг самоуправен општ акт се утврдуваат и условите и начинот на обезбедување на средства на општинските заедници на социјалната заштита кои не се во состојба да го обезбедат остварувањето на утврдените стандарди за основните права од социјалната заштита што врз начелата на социјалистичкиот хуманизам, солидарноста и заемноста се остваруваат преку Републичката заедница.

Член 15

Носителите на социјална заштита можат да ги пропишуваат правата утврдени со овој закон и да пропишуваат и други права од социјалната заштита за чие остварување обезбедуваат средства.

Носителите на социјалната заштита во остварувањето на заштита меѓусебно и со други организации и заедници соработуваат и можат да ги здружуваат средствата за остварување на заедничките потреби и интереси, заеднички да основаат организации на здружениот труд, да организираат

општествени активности и да преземаат и други мерки што имаат за цел остварување на социјалната заштита.

III. КОРИСНИЦИ НА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 16

Корисници на социјалната заштита се:

- малолетни лица без родителска грижа;
- малолетни лица со воспитно-социјални проблеми;
- малолетни лица воспитно запуштени;
- лица со психофизички недостатоци;
- стари лица без семејна грижа;
- лица со општествено-негативни навики и поведение;
- самохрани мајки;
- лица неспособни за работа материјално необезбедени;
- лица кои поради посебни околности се нашле во положба од социјална потреба;
- лица на кои им се потребни услуги во вид на социјална работа.

Со самоуправни спогодба помеѓу Републиката и општинските заедници поблиску се определуваат корисниците на социјалната заштита.

IV. ОСНОВНИ ПРАВА ОД СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 17

Основни права од социјалната заштита се:

1. постојана парична помош;
2. оспособување за работа;
3. сместување во организација на здружениот труд или во друго семејство.

1. Постојана парична помош

Член 18

Право на постојана парична помош имаат лицата неспособни за работа материјално необезбедени.

Член 19

Постојана парична помош се обезбедува во вид на основна парична помош, на носителот на правото, додатоци за членовите на домаќинството неспособни за работа (соуживатели на помошта) и посебен додаток за помош и нега од друго лице за носителот на правото односно за соуживателот на помошта, доколку на друг начин не му е организирана посебна помош и нега.

Висината на постојаната парична помош се утврдува во зависност од просечно остварениот личен доход во Републиката така што да обезбеди социјална сигурност на корисникот на постојана парична помош.

Висината на постојаната парична помош со самоуправни спогодба ја утврдуваат Републиката и општинските заедници.

Член 20

Наод и мислење за утврдување на неспособноста за работа од член 16 став 1 алинеја 8 од овој закон како и за лицата што имаат потреба од помош и нега од друго лице од член 19 став 1 на овој закон дава лекарската комисија на самоуправната интересна заедница на здравството и здравственото осигурување под услови утврдени со прописите за пензиското и инвалидското осигурување.

Член 21

Постојаната парична помош се исплатува месечно.

2. Оспособување за работа

Член 22

Право на оспособување за работа според овој закон имаат лицата со психофизички недостатоци, по правило, до навршени 35 години кои според степенот на оштетеноста и преостанатата способност

можат да се оспособат за работа, ако тоа право не можат да го остварат по друг основ.

Лицето упатено на оспособување за работа има право на надоместок на трошоците за времето на оспособувањето за работа кое може да трае најмногу до 4 години.

Член 23

Лицето упатено на оспособување за работа има право на постојана парична помош, доколку ги исполнува условите утврдени со овој закон.

3. Сместување во организација на здружениот труд или во друго семејство

Член 24

Право на сместување во организација на здружениот труд или во друго семејство, според овој закон, имаат корисниците на социјална заштита кои немаат соодветни услови за живеење во своето семејство или од други причини им е потребно сместување во организација на здружениот труд или во друго семејство, а не може да се примени друг облик на социјална заштита.

Во согласност со одредбите од став 1 на овој член право на сместување во организација на здружениот труд или во друго семејство имаат:

- малолетни лица без родителска грижа;
- малолетни лица со воспитно-социјални проблеми;
- малолетни лица воспитно запуштени;
- стари лица без семејна грижа;
- лица со психофизички недостатоци упатени на оспособување за работа надвор од местото на живеење; и
- лица со психофизички недостатоци неспособни за рехабилитација.

Член 25

При изборот на семејствата во кои се сместуваат лицата од член 24 на овој закон, се води грижа особено за материјалните, станбените, здравствените и моралните подобности на семејствата во кои лицата се сместуваат.

Семејствата од став 1 на овој член имаат право на надоместок за сместените лица чија висина спогодбено ја утврдуваат со општинската заедница.

Член 26

Лицата кои се сместуваат во организација на здружениот труд или во друго семејство ги сносат трошоците односно дел од трошоците потребни за сместувањето според нивните материјални можности.

Доколку лицата од став 1 на овој член не се во состојба да ги сносат трошоците односно дел од трошоците, трошоците паѓаат на товар на нивните роднини кои според закон се должни за нивното издржување.

Член 27

Видот и обемот на социјалната заштита што се обезбедува на лицата сместени во организација на здружениот труд или во друго семејство, начинот и условите за сместување на лицата во други семејства, како и висината на трошоците односно на делот од трошоците што паѓаат на товар на лицето сместено во организација на здружениот труд или во друго семејство односно на роднините од член 26 на овој закон со самоуправни спогодба ја определуваат Републиката и општинските заедници.

V. ДРУГИ ПРАВА ОД СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 28

Други права од социјалната заштита се:

1. здравствена заштита на корисниците на основните права од социјалната заштита;
2. еднократна парична помош и помош во натура;
3. домашна нега и помош;
4. помош во дневно згрижување; и
5. услуги во вид на социјална работа.

Член 29

Обемот на правата од социјална заштита од член 28 на овој закон го утврдува општинската заедница и општината, врз основа на заедничките основи и мерила спогодбено утврдени помеѓу општинските и Републичката заедница.

Член 30

Здравствената заштита се обезбедува на корисниците на основните права од социјална заштита кои немаат право на заштита по друг основ.

Со самоуправни спогодба помеѓу општинската заедница на социјалната заштита, самоуправната интересна заедница на здравството и здравственото осигурување и општината ќе се уреди начинот на обезбедувањето на средствата, обемот и начинот на остварувањето на здравствената заштита на корисниците на основните права од социјалната заштита.

Член 31

Еднократна парична помош или помош во натура се доделува на лица или семејства, кои се нашле во положба од социјална потреба, заради претрпена елементарна непогода, епидемија, подолго лекување во здравствена работна организација и друго.

Член 32

Домашна нега и помош се обезбедува на стари, изнемоштени, хронично болни и други лица кои не се во состојба сами да се грижат за себе, а им е потребна нега и обавување на домашни работи (одржување хигиена, исхрана, набавка и друго).

Член 33

Помош во дневен згрижување се обезбедува на стари и изнемоштени возрастни лица преку давање услуги во врска со исхрана, дневен престој, културно-забавен живот, одржување хигиена и друго.

Член 34

Услуги во вид на социјална работа се обезбедуваат на лица, семејства и групи со давање помош во врска со вработување, школување, организирање општествена исхрана, средување на семејни односи, давање совети, помош за остварување права со кои лицата ги задоволуваат своите потреби, како и други облици на социјална работа.

VI. ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Член 35

Организација на здружениот труд за социјална заштита е основна и друга организација на здружениот труд која на организиран начин обезбедува социјална заштита на одредени категории лица, кои се наоѓаат во положба од социјална потреба утврдена со овој закон и со други прописи.

Како организација на здружениот труд за социјална заштита во смисла на овој закон се смета и организацијата на здружениот труд чија основна дејност е проучување на појавите и проблемите во областа на социјалната заштита и унапредување на социјалните дејности.

Член 36

Дејноста што ја вршат организациите на здружениот труд за социјална заштита е од посебен општествен интерес.

Член 37

Центарот за социјална работа како организација на здружениот труд за социјална заштита врши особено: спроведување на социјалната заштита во општината преку решавање на правата од социјалната заштита определени со овој закон; откривање, следење и проучување на состојбите и проблемите во областа на социјалната заштита; изготвување на планови и програми за развој на социјалната заштита; вршење работи како орган за старателство; вршење стручен надзор во одре-

дени организации на здружен труд за социјална заштита, водење евиденција на корисниците на социјалната заштита; вршење стручни работи од областа на социјалната заштита за потребите на организациите на здружениот труд, самоуправните интересни заедници на социјалната заштита односно другите општествени дејности.

Две или повеќе општини можат да основаат заеднички центар за социјална работа како меѓуопштински односно регионален центар за социјална работа.

Член 38

Организациите на здружениот труд за социјална заштита можат да се основаат за вршење на следните работи:

— згрижување и воспитување на малолетни лица без родителска грижа;

— прифаќање, згрижување, опсервација и воспитување на воспитно-запуштени малолетни лица;

— згрижување, воспитување и оспособување на воспитно-запуштени малолетни лица;

— сместување, згрижување, нега, третман и дневен престој на лица со психофизички недостатоци неспособни за рехабилитација;

— превентива, дефектолошка дијагностика, рехабилитационо-воспитно - образовно - корекционен третман и професионално оспособување на лица со психофизички недостатоци;

— оспособување и вработување под посебни услови на лица со психофизички недостатоци;

— сместување, нега, исхрана, дневен престој и домашна нега на стари и други изнемоштени лица и

— проучување на појавите и проблемите во областа на социјалната заштита и унапредување на социјалните дејности.

За вршење на работите од став 1 на овој член, врз начелата на рационалност и ефикасност и во согласност со плановите и програмите за развој донесени од носителите на социјалната заштита, се основаат организации на здружениот труд за задоволување на заедничките потреби и интереси на една или повеќе општини или на Републиката.

Член 39

Организација на здружениот труд за социјална заштита може да се обезбедени просторни услови, соодветна опрема, стручни кадри и потребни финансиски средства како и ако се исполнети другите пропишани стандарди и услови за вршење на дејноста.

Одредбите од став 1 на овој член се применуваат и во случаи на проширување на дејноста на организацијата на здружениот труд за социјална заштита.

Стандардите и другите услови од став 1 на овој член со самоуправни спогодба ги определуваат општинските и Републичката заедница.

Член 40

Во организацијата на здружениот труд за социјална заштита во основање се формира посебен совет како орган на управување на организацијата на здружениот труд во основање.

Собранието на општината го определува вкупниот број на членови на советот и именува определен број негови членови кој не може да биде поголем од бројот на членовите на советот што ги избираат работниците кои се во работен однос во организацијата на здружениот труд за социјална заштита во основање, а за организацијата на здружениот труд во основање од општ интерес за Републиката определувањето на вкупниот број на членовите на советот и именувањето на определен број негови членови го врши Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 41

Организацијата на здружениот труд за социјална заштита може да ја промени својата дејност само со претходна согласност од основачот.

Член 42

Организацијата на здружениот труд за социјална заштита се укинува ако не ги исполнува условите пропишани со овој закон и други прописи и ако не постојат услови за вршење на нејзината дејност.

Член 43

Со цел да се обезбеди посебниот општествен интерес во организациите на здружениот труд за социјална заштита, во одлучувањето за работите од посебен општествен интерес во тие организации на здружениот труд учествуваат претставници на општествено-политичката заедница, претставници на основачите, претставници на самоуправните интересни заедници, месните заедници, претставници на заинтересирани организации, претставници на корисниците (ако се деловно способни), односно родителите или старателите (претставници на општествената заедница).

Составот и бројот на претставниците на општествената заедница, како и начинот на нивното учество во одлучувањето во работите од посебен општествен интерес, се утврдува со статутот на организацијата на здружениот труд за социјална заштита.

Член 44

Како работи од посебен општествен интерес во организацијата на здружениот труд за социјална заштита се сметаат: одлучување за остварување на заедничките основни намени за користење на средствата; утврдување на основните услови за стекнување на доходот и за работењето; утврдување на предлогот, изменување и дополнување на статутот; донесување на планови и програми за работа и развој; донесување одлука за проширување на дејноста и други статусни промени на организацијата на здружениот труд; разгледување извештајот на организацијата на здружениот труд за остварените резултати во работата; наодите и мислењата од извештајот за извршениот надзор над законитоста односно стручниот надзор и заклучоците на самоуправната работничка контрола на самоуправните интересни заедници; именување и разрешување на индивидуалниот работоводен орган.

За работите од став 1 на овој член се одлучува со мнозинство на гласови на претставниците на општествената заедница и со мнозинство на гласови од членовите на органот на управувањето избрани од работната заедница, односно со мнозинство на гласови на работниците од организацијата на здружениот труд за социјална заштита.

Член 45

Согласност на одредбите на самоуправната спогодба за здружување и статутот на организацијата на здружениот труд за социјална заштита, кога тие одредби се од значење за остварувањето на посебниот општествен интерес во давањето на услугите од социјална заштита, дава собранieto на општината односно Собранието на Социјалистичка Република Македонија за организации на здружениот труд за социјална заштита од општ интерес за Републиката.

Член 46

Организацијата на здружениот труд за социјална заштита ги прима корисниците на основните права од социјалната заштита врз основа на решението од центарот за социјална работа.

Член 47

Организацијата на здружениот труд за социјална заштита е должна да даде социјална заштита на лицето кое се наоѓа во положба од социјална потреба.

Организацијата на здружениот труд за социјална заштита е должна, ако има слободни капацитети, да го прими корисникот на основните права од социјалната заштита.

Член 48

Во обезбедувањето на средства во организациите на здружениот труд за социјална заштита

кои според овој и друг закон покрај социјалната заштита обезбедуваат здравствена заштита; превентива, дефектолошка дијагностика, воспитно-образовен-корекционен третман, работно оспособување и одредени облици на непосредна детска заштита, учествуваат соодветните самоуправни интересни заедници.

Начинот на обезбедувањето на средствата од став 1 на овој член се регулира со самоуправна спогодба помеѓу организацијата на здружениот труд за социјална заштита, општинската заедница за социјална заштита и соодветните самоуправни интересни заедници.

Член 49

Организацијата на здружениот труд за социјална заштита води евиденција и документација за корисниците на социјалната заштита и за видот на услугите и податоците ги доставува до Републичкиот завод за унапредување на социјалните дејности.

Републичкиот завод за унапредување на социјалните дејности врши обработка на податоците и резултатите од обработката ги доставува до заинтересираните органи, организации и заедници.

Видот и начинот на водењето на евиденцијата и документацијата како и обрасците и роковите за доставување на податоците ги пропишува републичкиот секретар за здравство и социјална политика.

Член 50

Надзор над законитоста на работата на организациите на здружениот труд за социјална заштита од општ интерес за Републиката врши Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика.

Надзор над законитоста на работата на другите организации на здружениот труд за социјална заштита врши општинскиот орган на управата надлежен за работите на социјалната заштита.

Член 51

Надзор на стручната работа на центрите за социјална работа и организациите на здружениот труд за социјална заштита од општ интерес за Републиката и на стручните работници во нив врши Републичкиот завод за унапредување на социјалните дејности.

Надзор на стручната работа на другите организации на здружен труд и на стручните работници во нив врши центарот за социјална работа.

Член 52

Во вршењето на стручниот надзор учествуваат стручни работници од областите кои се застапени во дејноста на организацијата на здружениот труд за социјална заштита во која се врши стручниот надзор.

Стручните работници што вршат стручен надзор не можат да бидат со помал степен на образование од степенот на образованието на работниците врз чија работа се врши стручниот надзор.

Член 53

Организацијата на здружениот труд што врши стручен надзор е должна да изврши таков надзор по барање на републичкиот секретар за здравство и социјална политика.

Член 54

Целта на стручниот надзор на работата на организациите на здружениот труд за социјална заштита и стручните работници е да се утврдат условите за обавувањето на основната дејност на организациите на здружениот труд, начинот и ефикасноста на укажувањето на социјалната заштита, како и квалитетот и обемот на работата на стручните работници.

Член 55

Организацијата на здружениот труд што врши стручен надзор организира и спроведува надзор според своја програма или врз основа на податоци на организацијата на здружениот труд за социјална заштита како и врз основа на образложен предлог од основачот, самоуправни интересни заедници и други органи, организации, заедници и граѓани.

Стручниот надзор на организациите на здружениот труд за социјална заштита и стручните работници мора да се изврши ако тоа го бара основачот или заинтересираната самоуправни интересна заедница.

Трошоците за извршениот стручен надзор од став 2 на овој член паѓаат на товар на основачот или на заинтересираната самоуправни интересна заедница која барала спроведување на стручен надзор.

Член 56

Организацијата на здружениот труд за социјална заштита должна е да го овозможи вршењето на стручниот надзор.

Стручните лица што го извршиле надзорот, во рок од 15 дена по извршувањето на надзорот поднесуваат извештај со мислење и предлози за мерките што треба да се преземаат за отстранување на утврдените недостатоци до предлагачот за вршење на стручниот надзор, органот што го определил надзорот, до заинтересираните самоуправни интересни заедници, до основачот и до Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика.

Организацијата на здружениот труд е должна да ги разгледа наодите во извештајот за извршениот стручен надзор и да преземе соодветни мерки.

Член 57

Во работните организации за социјална заштита од општ интерес за Републиката и во основните организации на здружениот труд во нивен состав, конкурсната комисија за именување на индивидуален работоводен орган се состои од 8 члена од кои 2 члена именува работничкиот совет на организацијата, 2 организацијата на синдикатот на организацијата на здружениот труд и по 2 члена Собранието на Социјалистичка Република Македонија и Синдикатот на општествените дејности на Македонија.

Член 58

Согласност на одлуката за именување на индивидуален работоводен орган на организацијата на здружениот труд за социјална заштита дава Собранието на општината, односно Собранието на Социјалистичка Република Македонија за организации на здружениот труд од општ интерес за Републиката.

Член 59

Стручните работи од областа на социјалната заштита ги обавуваат работници со висока или виша стручна подготовка.

Член 60

Работниците во организациите на здружениот труд за социјална заштита се должни да ја чуваат професионалната тајна за фактите што се однесуваат на личниот живот на определено лице и да ја почитуваат личноста на човекот и неговото достоинство.

Член 61

Социјалните и другите стручни работници имаат право и должност стручно да се усовршуваат.

Заради дополнување на стручните знаења и усовршување на социјалните и другите стручни работници организацијата на здружениот труд за социјална заштита е должна да им обезбеди стручно усовршување, под услови и во времетраење утврдено со самоуправниот општ акт на организацијата на здружениот труд.

Член 62

Во спроведувањето на социјалната заштита, организацијата на здружениот труд за социјална заштита, соработува со граѓаните, месните заедници, општествено-хуманитарните организации, здруженијата на граѓаните, општествено-политичките организации, организациите на здружениот труд од областа на материјалното производство, здравството, образованието и другите дејности, со самоуправни интересни заедници и други органи, организации и заедници.

Член 63

При одлучувањето за правата и облиците на социјалната заштита, социјалните и другите стручни работници, применувајќи ги методите на социјалната работа со поединци, семејства и групи се раководат од интересите на поединецот, семејството и групата на кои треба да им се обезбеди социјална заштита како и материјалните можности, а врз начелата на хуманоста, економичноста и рационалноста.

VII. ПОСТАПКА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА ОД СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Член 64

За правата од социјалната заштита во прв степен решава центарот за социјална работа на чие подрачје лицето во положба од социјална потреба има живеалиште.

Постапката за остварување на правата од социјална заштита се поведува по барање на лицето во положба од социјална потреба, по службена должност, по пријава на месни заедници, организации на здружениот труд, општествено-хуманитарни организации, родители односно старатели, роднини и граѓани.

Член 65

На лицето што се нашло во положба од социјална потреба надвор од подрачјето на живеалиштето, социјална заштита му обезбедува центарот за социјална работа каде лицето престојува.

Центарот за социјална работа, во случаите од став 1 на овој член има право на надоместок на трошоците од општинската заедница за социјална заштита од општината на чие подрачје лицето има живеалиште, а за лицата со непознато живеалиште од Републичката заедница.

Член 66

Центарот за социјална работа по службена должност прибавува докази за утврдување на фактичката положба на лицето во положба од социјална потреба.

При утврдувањето положбата од социјална потреба и обликот на социјалната заштита, центарот за социјална работа изготвува социјална анамнеза.

Член 67

Против решението на првостепениот орган за правата од социјалната заштита решава општинската заедница.

Член 68

Пријавувањето на лицата со психофизички недостатоци за разврстување се врши во центарот за социјална работа.

Пријавувањето од став 1 на овој член го вршат месните заедници, здравствените, воспитно-образовните и другите организации на здружениот труд, општествено-хуманитарните организации, родителите односно старателите, роднините и граѓаните.

Член 69

Центарот за социјална работа врз основа на наод и мислење од стручна организација на здружениот труд која исполнува посебни услови донесува заклучок за видот и степенот на оштетеноста и го евидентира лицето со психофизички недостатоци.

Против заклучокот за видот и степенот на оштетеноста од став 1 на овој член може да се изјави приговор по кој центарот за социјална работа донесува решение.

По жалба против решението од став 2 на овој член решава Републичкиот секретаријат за здравство и социјална политика.

Условите што треба да ги исполнува организацијата на здружениот труд што дава наод и мислење при разврстувањето на првостепениот и второстепениот орган, начинот на разврстувањето и начинот на водењето на евиденцијата на лицата со психофизички недостатоци во центарот за социјална работа, ги пропишува републичкиот секретар за здравство и социјална политика во согласност со републичкиот секретар за образование и наука.

Член 70

Во случаите кога лицето од член 16 став 1 алинеја 5 на овој закон има имот, а поднесе барање за остварување на основните права од социјалната заштита, центарот за социјална работа може да склучи договор за доживотно издржување со што неговиот имот станува општествена сопственост.

Член 71

Правото на социјална заштита се стекнува од денот на почнувањето на постапката и трае до постоењето на условите за здобивање со тоа право.

Член 72

Корисникот на правото на социјална заштита е должен во рок од 15 дена да поднесе пријава до центарот за социјална работа за секоја промена која би влијаела на постоењето или промената на признатото право на социјална заштита.

Корисникот кој не ќе поднесе пријава во смисла на став 1 од овој член или поднесе неточна пријава е должен да ги врати односно надомести средствата.

Член 73

Постапката за остварување на правата од социјалната заштита е итна и бесплатна.

Решение по барање или предлог за остварување на правата од социјалната заштита се донесува во рок од 30 дена, а по исклучок кога е потребно да се прибават посебни докази, во рок од 60 дена по поднесувањето на барањето или предлогот.

Член 74

Во постапката за остварување на правата од социјалната заштита се применуваат одредбите на Законот за општата управна постапка, ако со овој закон не е поинаку определено.

VIII. САМОУПРАВНИ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Член 75

Работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници што вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружениот труд; работните луѓе кои со личен труд и средства на трудот над кои постои право на сопственост вршат производни, земјоделски, занаетчиски, услужни и други професионални дејности, заедно со работниците со кои ги здружуваат трудот и средствата на трудот, организирани во здруженија или во други облици на здружување; работните луѓе во работните заедници на државните органи, општествено-политичките организации и општествените организации и другите работни заедници што не се организирани како организации на здружениот труд; активните воени лица и цивилните лица во служба на вооружените сили на СФРЈ; работните луѓе и граѓаните во месните заедници; работниците во организациите на здружениот труд од областа на социјалната заштита здружени во повисок облик на здружување на трудот и средствата; заинтересираните општествени организации и здруженија и други заинтересирани организации и заедници и

работниците во организациите на здружениот труд што вршат дејност во областа на социјалната заштита, основаат самоуправни интересни заедници за социјална заштита за задоволување на потребите и интересите во областа на социјалната заштита и за усогласување на трудот во оваа област со тие потреби и интереси.

Член 76

Самоуправната интересна заедница за социјална заштита по правило се основа за подрачјето на една општина.

Во општинската заедница, под условите утврдени со самоуправната спогодба за нејзиното основање или со нејзиниот статут можат да се организираат основни заедници или единици за определено подрачје или за остварување на определени заеднички интереси, заради што непосредно остварување на определени самоуправни права и интереси на работниците и другите работни луѓе, организациите на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници.

Кога самоуправната интересна заедница за социјална заштита се основа за подрачје пошироко од подрачјето на општината, за подрачјата на општините се основаат основни заедници како делови на таа самоуправна интересна заедница.

Општинските заедници можат да се здружуваат во регионални самоуправни интересни заедници.

Член 77

Општинска самоуправна интересна заедница може да се основа и за повеќе сродни дејности.

Член 78

Заради остварување на солидарноста и заемноста, обезбедување на одреден обем на права и изедначување на условите за развој на социјалната заштита во Републиката, општинските заедници заедно со општествените организации од областа на социјалната заштита како и заинтересираните организации на здружениот труд и другите организации и здруженија на граѓаните што се од општ интерес за Републиката, со самоуправна спогодба се здружуваат во Републичка самоуправна интересна заедница за социјална заштита.

Член 79

Дејноста на заедниците за социјална заштита е од посебен општествен интерес.

Член 80

Општинската заедница се основа со самоуправна спогодба која се утврдува на собирите на работните луѓе односно на собирите на работните луѓе и граѓаните, со мнозинство на гласови на работните луѓе односно работните луѓе и граѓаните што го сочинуваат собирот.

Самоуправната спогодба, во името на учесниците на спогодбата, ја склучуваат органите определени со статутот, односно со друг самоуправен општ акт на организацијата на здружениот труд или други организации и заедници.

Член 81

Самоуправната спогодба за основање односно статутот на општинската заедница ги потврдува собранието на општината на чие подрачје е седиштето на заедницата, а самоуправната спогодба за основање односно статутот на Републичката заедница ги потврдува Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 82

Надзор над законитоста на работата на општинската заедница врши собранието на општината на чие подрачје е седиштето на заедницата.

Надзор над законитоста на работата на Републичката заедница врши Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 83

Средства на заедниците за социјална заштита обезбедуваат работните луѓе со:

- придонес од доходот на основните организации на здружениот труд;
- придонес од личен доход од работен однос;
- придонес од личен доход од земјоделска дејност;
- придонес од личен доход од самостојно вршење на стопанска дејност и
- придонес од личен доход од самостојно вршење на нестопанска дејност.

Член 84

Општините и Републиката, во рамките на своите права и должности во областа на социјалната заштита, обезбедуваат средства за социјална заштита.

Член 85

Средствата за социјална заштита што се обезбедуваат според одредбите на овој закон не можат да бидат во помал износ во однос на претходната година.

Член 86

Обврзници на придонесот за социјална заштита од доходот се основните организации на здружениот труд и другите самоуправни организации од областа на стопанството, вклучувајќи ги и организациите на здружениот труд регистрирани како установи распоредени во областа од 01 до 11 од Одлуката за утврдување на стопанските и вонстопанските дејности („Сл. лист на СФРЈ“, бр. 14/77).

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член е остварениот доход намален за пресметаните законски и договорни обврски, освен данокот на доход.

Член 87

Обврзници на придонесот за социјална заштита од личен доход од работен однос се работниците што остваруваат личен доход од работен однос, освен работниците вработени кај обврзниците од член 86 на овој закон.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член претставуваат сите парични примања според Законот за даноците на граѓаните.

Член 88

Обврзници на придонесот за социјална заштита од личен доход се и работните луѓе што самостојно вршат земјоделска, стопанска и вонстопанска дејност.

Основица за пресметување и плаќање на придонесот од став 1 на овој член е основицата на која се плаќа данок според Законот за даноците на граѓаните.

Член 89

Пресметувањето и уплатувањето на придонесот за социјална заштита од личен доход од работен однос го вршат исплатителите на личните доходи.

Утврдувањето и наплатата на придонесот за социјална заштита од личниот доход од член 88 на овој закон, го врши органот за приходи на општината во роковите и на начин пропишан со Законот за даноците на граѓаните.

Член 90

Во поглед на пресметувањето, уплатувањето, застареноста и присилната наплата на придонесот за социјална заштита од доходот на организациите на здружениот труд се применуваат соодветните одредби од Законот за данок на доход на организациите на здружениот труд.

Во поглед на пресметувањето, плаќањето, олеснувањето, ослободувањето, застареноста, присилната наплата и отписот на придонесот за социјална заштита од личен доход и казните се применуваат соодветните одредби од Законот за даноците на граѓаните.

Член 91

Републиката ѝ обезбедува средства на Републичката заедница за:

— учество во изградбата, адаптацијата и опремувањето на организациите на здружениот труд за социјална заштита од општ интерес за Републиката;

— учество во обезбедувањето на средства за научно-истражувачка дејност и оспособување и усовршување на стручни работници во областа на социјалната заштита;

— покривање на трошоците на лица со непознато живеалиште корисници на социјална заштита.

Член 92

Средства на Републичката заедница се обезбедуваат на начин утврден со прописите што важеле на денот на влегувањето во сила на овој закон.

IX. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ**Член 93**

Со парична казна од 1000 до 5000 динари ќе се казни организацијата на здружениот труд за социјална заштита за прекршок:

— ако не пружи социјална заштита на лице во положба од социјална потреба (член 47 став 1).

Со парична казна од 1000 до 3000 динари ќе се казни организацијата на здружениот труд за социјална заштита за прекршок:

— ако не го прими корисникот на основните права од социјална заштита (член 47 став 2).

За прекршоците од став 1 и 2 на овој член ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд за социјална заштита со парична казна до 1000 динари.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 94**

Првостепениот орган од член 64 на овој закон е должен во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да изврши преведување на лицата кои оствариле социјална заштита според Законот за социјална заштита („Службен весник на СРМ“, бр. 16/70, 20/71, 35/71 и 34/72), а ги исполнуваат условите пропишани со овој закон.

До донесувањето на решение за преведување од став 1 на овој член корисникот на постојаната парична помош ќе прима аконтација во висина одредена со прописите што биле во сила до донесувањето на овој закон.

До донесувањето на самоуправната спогодба од член 19 став 3 на овој закон, по новите барања за остварување на постојана парична помош ќе се исплатува аконтација.

Член 95

Општинските заедници и општините се должни да го пропишат обемот на правата од социјалната заштита од член 28 на овој закон во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Организациите на здружениот труд за социјална заштита се должни да ја усогласат својата дејност со одредбите на овој закон во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 96

Спроведбените прописи од член 49 став 3 и член 69 став 4 на овој закон републичкиот секретар за здравство и социјална политика ќе ги донесе во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 97

Општествениот договор или друг самоуправен општ акт од член 14 став 1 и самоуправните општи акти од член 16 став 2, член 19 став 3, член 27, член 29, член 30, став 2, член 39 став 3 и член 48 став 2 на овој закон ќе се донесат во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 98

До основање на центар за социјална работа, работите од надлежноста на центарот ги врши органот на управата на општината надлежен за работите на социјалната заштита.

Член 99

Социјалните работници со завршено средно училиште за социјални работници кои до денот на влегувањето во сила на овој закон имаат повеќе од 15 години работен стаж во областа на социјалната заштита, можат и понатаму да ги обавуваат стручните работи од областа на социјалната заштита, иако во однос на школската подготовка не ги исполнуваат условите пропишани со овој закон.

Социјалните работници со завршено средно училиште за социјални работници кои на денот на влегувањето во сила на овој закон не ги исполнуваат условите од став 1 на овој член, должни се во рок од 4 години од денот на влегувањето во сила на овој закон да се здобијат со соодветно више образование, а во спротивно губат право да вршат стручни работи во областа на социјалната заштита.

Член 100

Републичкиот завод за социјални прашања — Скопје продолжува со работа како организација на здружениот труд за социјална заштита од општ интерес за Републиката, под назив Републички завод за унапредување на социјалните дејности — Скопје со следните задачи: следење и проучување на социјалните појави и проблеми во областа на социјалната заштита во организациите на здружениот труд во материјалното производство, во општествените дејности и во месните заедници, давање стручна помош на службите за социјална работа и на организациите на здружениот труд за социјална заштита, учествување во подготовките односно во изготвувањето на плановите и програмите за развој на социјалната заштита, вршење стручен надзор на центрите за социјална работа, организациите на здружениот труд за социјална заштита од општ интерес за Републиката, предлагање мерки за унапредување на социјалната работа и другите облици на социјални активности, водење евиденција за корисниците на социјалната заштита и видот на услугите, капацитетите и работниците во областа на социјалната заштита на територијата на Републиката.

Продолжуваат со работа како организации на здружениот труд за социјална заштита од општ интерес за Републиката и: Центарот за слух, говор и глас — Скопје, Заводот за рехабилитација на деца и младинци со оштетен вид — Скопје, Заводот за рехабилитација на деца со оштетен слух — Битола, Центарот за професионална рехабилитација на младинци со оштетен слух — Скопје, Специјален завод — Демир Капија, Заводот за згрижување, воспитување и образование на деца и младинци — Скопје, Домот за доенчиња и мали деца — Битола и Заводот за рехабилитација на деца и младинци — Скопје.

Член 101

Со влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат: Законот за социјална заштита („Службен весник на СРМ“, бр. 16/70, 20/71, 35/71 и 34/72), Законот за сместување на деца во други фамилии („Службен весник на СРМ“, бр. 24/60 и 14/65) и Законот за самоуправните интересни заедници за социјална заштита („Службен весник на СРМ“, бр. 5/74).

Член 102

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

88.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕПУБЛИЧКИТЕ ДАНОЦИ НА ГРАЃАНИТЕ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за републичките даноци на граѓаните, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 10 март 1978 година.

Број 06-670

10 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕПУБЛИЧКИТЕ ДАНОЦИ НА ГРАЃАНИТЕ

Член 1

Во Законот за републичките даноци на граѓаните („Службен весник на СРМ“, број 45/72, 45/73, 9/74, 48/74, 46/75, 4/77 и 44/77), во член 4 став 1, табелата на основците и стапките се менува и гласи:

Ако основницата на данокот изнесува	Се плаќа данок (износ и стапка)	На основница над
5.000	1 ⁰ / ₁₀₀	
5.000	50 + 1,5 ⁰ / ₁₀₀	5.000
10.000	125 + 2 ⁰ / ₁₀₀	10.000
15.000	225 + 2,5 ⁰ / ₁₀₀	15.000
20.000	350 + 3 ⁰ / ₁₀₀	20.000
25.000	500 + 3,5 ⁰ / ₁₀₀	25.000
30.000	675 + 4 ⁰ / ₁₀₀	30.000
35.000	875 + 4,5 ⁰ / ₁₀₀	35.000
40.000	1.100 + 5 ⁰ / ₁₀₀	40.000
50.000	1.600 + 5,5 ⁰ / ₁₀₀	50.000
60.000	2.150 + 6 ⁰ / ₁₀₀	60.000
70.000	2.750 + 7 ⁰ / ₁₀₀	70.000
80.000	3.450 + 8 ⁰ / ₁₀₀	80.000
100.000	5.050 + 10 ⁰ / ₁₀₀	100.000
120.000	7.050 + 15 ⁰ / ₁₀₀	120.000
140.000	10.050 + 25 ⁰ / ₁₀₀	140.000
160.000	15.050 + 40 ⁰ / ₁₀₀	160.000
180.000	23.050 + 55 ⁰ / ₁₀₀	180.000
над 200.000	34.050 + 75 ⁰ / ₁₀₀	200.000

Член 2

Одредбите на овој закон ќе се применуваат и на облогот на вкупниот приход на граѓаните за 1977 година, што ќе се изврши во 1978 година.

Доколку облогот на данокот за даночните обврзници веќе е извршен, односно е донесено и конечно решение, органот за приходи ќе изврши нов облог на данокот, односно ќе донесе ново решение со кое ќе го замени првобитното, ако според одредбите од член 1 на овој закон треба да се извршат промени во облогот.

Член 3

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за републичките даноци на граѓаните.

Член 4

Овој закон влегува во сила наредниот ден од неговото објавување во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

89.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЦИТЕ НА ГРАЃАНИТЕ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за даноците на граѓаните, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 10 март 1978 година.

Број 06-669

10 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЦИТЕ НА ГРАЃАНИТЕ

Член 1

Во Законот за даноците на граѓаните („Службен весник на СРМ“, број 45/77), во член 117 по ставот 2 се додаваат два нови става, кои гласат:

„За ослободувањето од ставовите 1 и 2 на овој член општината може да определи и подолго време, кое не може да биде подолго од 25 години.

Ослободувањето од плаќање данок на имот, според условите од ставовите 1, 2 и 3 на овој член, се однесува и на новоизградените станбени згради, односно станови изградени до влегувањето во сила на овој закон“.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јануари 1978 година.

90.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕДОВНИТЕ СУДОВИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за редовните судови, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седниците на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 10 март 1978 година.

Број 06-667

10 март 1978 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕДОВНИТЕ СУДОВИ

Член 1

Во Законот за редовните судови („Службен весник на СРМ“ бр. 10/76, 30/77 и 36/77), по точката f) се додава нова точка е) која гласи:

„е) одлучува по жалбите изјавени против решенијата на општинските изборни комисији и Републичката изборна комисија донесени по приговорите во врска со заштитата на изборните права во постапката за спроведување на избори и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија“. Досегашната точка е станува точка ж.

Член 2

Во член 39 точката 9 се менува и гласи:

9. кога наполнил 40 години стаж на осигурување (маж), односно 35 години стаж на осигурување (жена) или кога наполнил 65 години живот и 30 години пензиски стаж (маж), односно 60 години живот и 25 години пензиски стаж (жена).

Член 2-а

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за редовните судови („Службен весник на СРМ“ бр. 30/77) членот 25 се брише.

Член 2-б

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за редовните судови.

Член 3

Овој закон влегува во сила третиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

91.

Врз основа на член 14 од Законот за задолжителен заем за обезбедување постојани средства на Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини во периодот од 1976 до 1980 година („Службен весник на СРМ“, број 44/76), републичкиот секретар за финансии донесува

У П А Т С Т В О

ЗА НАЧИНОТ НА УТВРДУВАЊЕТО НА ОСНОВИЦАТА ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ЗАДОЛЖИТЕЛНИОТ ЗАЕМ И ЗА УТВРДУВАЊЕ НА МЕСЕЧНАТА АКОНТАЦИЈА

1. Утврдувањето на основницата за пресметување на задолжителниот заем се врши на начин утврден со законот и со ова упатство.

2. Обврзникот на заемот, за утврдување на основницата за пресметување на задолжителниот заем, користи податоци од своето книговодство. За таа цел составува пресметка на образецот „33“, кој е составен дел на ова упатство.

3. Образецот „33“ се пополнува:

а) во почетокот на годината — за утврдување на основницата на месечната аконтација; и

б) на крајот на годината — за утврдување на основницата за пресметување на годишната обврска на задолжителниот заем.

4. При утврдувањето на основницата за пресметување на годишниот износ и месечната аконтација на задолжителниот заем ќе се постапува на следниот начин:

а) Во образецот што се составува за месечната аконтација обврзникот за основница зема податоци од состојбата на изворите на сопствените

деловни средства искажани во завршната сметка за претходната година, а за утврдување на годишниот износ на заемот — состојбата на изворите на сопствените деловни средства на обврзникот пред распределбата на доходот по завршната сметка за годината за која се пресметува задолжителниот заем;

б) Како средства на резервите и средствата за заедничка потрошувачка, кои влегуваат во основицата, се сметаат средствата на резервите и заедничката потрошувачка што се наоѓаат на жиро-сметката и се користат како деловни средства во текот на годината. За утврдување на основицата за годишниот износ на задолжителниот заем по овој основ се земаат поединачните износи на средствата и се множат со бројот на месеците за колку се тие користени и така добиениот збир се дели со бројката 12;

в) Како средства од остварениот доход во текот на годината, кои влегуваат во основицата како сопствени извори на деловните средства, се сметаат средствата што привремено по периодичните пресметки се распоредени во одделни намени, и истите се наоѓаат на жиро-сметката и се користат како деловни средства. Годишниот износ на тие средства се утврдува на ист начин како за користените средства на резервите и средствата за заедничка потрошувачка;

г) За утврдување на основицата на задолжителниот заем, од вкупниот износ на сопствените

извори на деловните средства, се врши намалување за: износот на ефектите од ревалоризацијата извршена за годината за која се утврдува основицата; износот на уплатениот задолжителен заем; како и за делот на деловните средства кои според член 3 и 4 од Законот не влегува во основицата за пресметување на задолжителниот заем; и

д) Во образецот текстуално се објаснува начинот на кој е утврдена основицата на сопствените извори на деловните средства по различни стапки пропишани за пресметување на задолжителниот заем.

5. Со влегувањето во сила на ова упатство, престанува да важи Упатството за начинот на утврдувањето на основицата за пресметување на задолжителниот заем и за утврдување на месечната аконтација бр. 06-133/1 од 18. I. 1977 година („Службен весник на СРМ“, бр. 4/77).

6. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Број 12-545/1
22. I. 1978 година
Скопје

Републички секретар за финансии,
Ристо Филиповски, с. р.

Образец „33“

ПРЕСМЕТКА

за утврдување на основицата за пресметување на задолжителниот заем на Фондот на Федерацијата за кредитирање на побрзиот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни по-

краини и за утврдување на месечната аконтација за _____ 19 _____ година

ООЗТ _____
Место _____

Ред. број	О П И С	ПРОПИШАНИ СТАПКИ				
		Износ	3,70%	5%	4%	1,50%
1	2	3	4	5	6	7
1.	Состојба на изворите на сопствените деловни средства (сметка 900)					
2.	Состојба на изворите на средствата отстапени на трајно користење (сметка 901)					
3.	Средства на резервите и средства за заедничката потрошувачка кога се наоѓаат на жиро-сметката на основната организација на здружениот труд					
4.	Средствата на остварениот доход во текот на годината, за време додека се користат како сопствени извори на деловните средства, ако се наоѓаат на жиро-сметката					
5.	Вкупно (1 до 4):					
6.	Намалување (6.1 до 6.4)					
	6.1. — Ефекти од ревалоризацијата на основните средства					
	6.2. — Уплатен задолжителен заем					
	6.3. — Намалување за деловните средства според член 3 од Законот					
	6.4. — Намалување за деловните средства според член 4 од Законот					

1	2	3	4	5	6	7
7.	Основица за пресметување на заемот (5 минус 6)					
8.	Износ на заемот (ред. бр. 7 × стапка)					
9.	Уплатено за годината за која се утврдува годишната обврска					
10.	Разлика — повеќе платено (9-8) — помалку уплатено (8-9)					
11.	Износ на месечната аконтација (Ред. бр. 8 : 12)					
12.	Начинот на кој е утврдена основницата на сопствените извори на деловни средства по стапките пропишани за пресметување на задолжителниот заем					

Забелешка:

- При составување на образецот на месечната аконтација, не се пополнуваат редните броеви 3, 4, 9 и 10.

ДИРЕКТОР,

Скопје, _____ 1978 год.

Раководител на сметководство

СЛУЖБЕНА ОБЈАВА

Врз основа на членот 40 од Општествениот договор за заедничките основи и мерила во усогласувањето на самоуправното уредување на односите во распоредувањето на доходот и чистиот доход и распределба на средствата за лични доходи во СРМ (18. XI. 1977 год.), Републичкиот завод за статистика го утврдува и објавува следниот податок:

Просечниот месечен чист личен доход исплатен во стопанството на Републиката за 1977 година изнесува 3.375 динари.

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

СОДРЖИНА

	Страна		
78. Закон за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на здравството и здравственото осигурување	177	82. Закон за изменување и дополнување на Законот за определени облици на општествена заштита на децата и за самоуправните интересни заедници за општествена заштита на децата	183
79. Закон за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на вработувањето и за материјалното обезбедување за време на привремена невработеност	178	83. Закон за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на станувањето	184
80. Закон за самоуправните интересни заедници за воспитание и образование	178	84. Закон за изменување и дополнување на Законот за самоуправните интересни заедници на културата	184
81. Закон за изменување и дополнување на Законот за физичката култура и самоуправните интересни заедници на физичката култура	182	85. Закон за самоуправните интересни заедници за научни дејности	185
		86. Закон за изменување и дополнување на Законот за издавачката дејност	187
		87. Закон за социјална заштита	189
		88. Закон за изменување на Законот за републичките даноци на граѓаните	197
		89. Закон за дополнување на Законот за даноците на граѓаните	198
		90. Закон за изменување и дополнување на Законот за редовните судови	198
		91. Упатство за начинот на утврдувањето на основницата за пресметување на задолжителниот заем и за утврдување на месечната аконтација	198